

БЪЛГАРСКА АГЕНЦИЯ ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ХРАНИТЕ
ЦЕНТЪР ЗА ОЦЕНКА НА РИСКА

✉ Гр. София, 1606, бул. "Пенчо Славейков" № 15А
☎ +359 (0) 2 915 98 20, 📠 +359 (0) 2 954 95 93, www.babh.government.bg

**КЪМ КРАЯ НА МАЙ ОТ НОВОТО ВИРУСНО ЗАБОЛЯВАНЕ
БЛИЗКОИЗТОЧЕН РЕСПИРАТОРЕН СИНДРОМ (MERS- COV) В СВЕТА СА
ЗАБОЛЕЛИ 614 ЧОВЕКА, ОТ КОИТО 184 СА УМРЕЛИ. СЗО СЧИТА, ЧЕ ВСЕ
ОЩЕ Е РАНО ДА СЕ ОБЯВЯВА СПЕШНА ЕПИДЕМИЧНА СИТУАЦИЯ****

Проф. д-р Бойко Ликов

Първият случай на блискоизточния респираторен синдром (MERS- CoV) е установен при човек на 23 април 2012 г, пациент с тежко респираторно заболяване в болница в Йордания. Лабораторните изследвания показват, че това е нова инфекция причинявана от корона вирус, подобен на вируса на акутния респираторен синдром - SARS. Повечето от случаите на MERS - CoV са в Саудитска Арабия и по-малко в Йордания, Обединени арабски емирства, Катар, Тунис, Египет. Единични случаи има при хора от Европа посетили Саудитска Арабия - Обединеното кралство, Франция, Германия, Италия и Гърция. Заболяването е регистрирано в Малайзия и Филипините при екстрадирани от Обединените арабски емирства лица. Във Франция, Тунис и Обединеното кралство е доказано предаване на вируса при близък контакт с хора посещавали Близкия изток. Началото на епидемията се свързва с религиозните струпвания на хора от целия свят по време на мюсюлманския празник през май 2012 г в Мека, където се събират милиони поклонници.

До края на август 2013 заболяват 97 човека, от които умират 47, през септември 2013 г броят нараства на 108 заболели и 50 умрели, ноември, 2013 г- 151 заболели и 64 умрели. До април 2014 г заболеваемостта рязко нараства- 345 заболели и 107 умрели и към 22 май 2014 г- 614 заболели и 184 умрели. През януари 2014 г има 5 случая, през февруари - 11, през март 24 и през април - 131. Повечето от случаите са извън Близкия

изток са граждани на Малайзия и Филипините или пък при пътници завърнали се от Саудитска Арабия. На 14 април е установен първият случай на MERS- CoV в съседна на България страна- Гърция.

През 2003 г от острия респираторен синдром SARS заболяват около 8000 човека, от които умират около 800 (10% леталитет). При новата епидемия от 614 заболели, 184 са умрели (29,9%), т.е при нея има много по-тежко протичане и съответно три пъти по-голям леталитет. Освен това настоящата епидемия все още не е завършила и през април и май има почти два пъти увеличение на случаите.

*В предишни наши информации Ви посочихме, че предполагаем източник и резервоар на вируса са едногърбите камили- положителни лабораторни резултати в Саудитска Арабия, Йордания, Оман и Египет. През май 2014 г много интересни резултати са получени от серуми на камили от Нигерия, Етиопия и Тунис взети през 2009 и 2010 г. Почти всички проби от 358 камили от Нигерия и 188 от Етиопия са положителни а 54% от пробите в Тунис също са положителни. В Египет от 110 серума от камили, 103 са положителни. Подобни резултати са получени при изследване на камили на Канарските острови (Испания).

Няма положителни резултати при говеда, овце и кози. Очевидно вирусът причиняващ MERS- CoV е циркулирал при камилите поне 10 години преди установяване на заболяването при хора. Също така е възможно да е имало заболели и умрели хора, при които диагнозата е неизяснена. Явно не е обърнато достатъчно внимание за съществуването на тази инфекция, поради спорадичните клинични случаи при хора, на които е поставяна друга диагноза.

Независимо от тревожната епидемична ситуация на сесия на СЗО в края на май 2014 г е взето решение да не се обявява спешна епидемична ситуация за MERS- CoV. Аргументът е, че все още няма данни за предаване на вируса от човек на човек. (б.а. това не е така- има множество случаи в Саудитска Арабия и единични случаи в САЩ, Обединеното кралство и Италия за вътреболнично разпространение на вируса при хора обслужващи пациенти в тежко състояние).

Засега няма специфични ваксини за имунопрофилактика. Все още не е изяснен механизмът на предаване на вируса от камилите на хората. **Има доста случаи при хора работещи като гледачи на камили, а също така и при хора консумирали сурово камилско мляко (нов проблем с безопасността на храните).**

Относно произхода на вируса се предполага, че първичен резервоар на този агент са прилепите, които са уникален биологичен и епидемиологичен феномен създаващ условия за възникване и поддържане на нови вируси. Предполага се, че от прилепите този агент се е адаптирал към камилите. Струпването на милиони хора по време на религиозните празници Умбах и Хадж в Саудитска арабия, посещенията на ферми с камили от поклонници, консумацията на сурово камилско мляко, лошата хигиена в болниците (осъществяване на вътреболнично заразяване) е условие за обмен на вируси, (мутации, рекомбинации и реасортиране) и възникване на нови инфекции.

Източници:

* Karagöz E, Hatipoğlu M, Turhan V. Letter to the Editor: Middle East respiratory syndrome coronavirus (MERS-CoV) in dromedary camels: are dromedary camels a reservoir for MERS-CoV? *Euro Surveill.* 2014;19(20):pii=20810. Available online: <http://www.eurosurveillance.org/ViewArticle.aspx?ArticleId=20810>

**Food and Agricultural Organisation 23 May 2014, Mers more widespread than thought after infected camels found in northern Africa <http://www.fao.org/news/story/en/item/232087/icode/>

28.5.2014

Горепосочената информация ще бъде публикувана на електронната страница на Българска агенция по безопасност на храните:

(<http://www.babh.government.bg/bg/actualno-risk-evaluation.html>) и

Националния фокален център на EFSA (http://focalpointbg.com/index.php?option=com_content&view=article&id=59&Itemid=78&language=bg) към Центъра за оценка на риска.